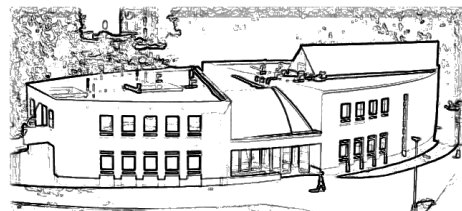

sborový list

OBČASNÍK SBORU CÍRKVE BRATRSKÉ V PARDUBICÍCH

07-09/2018

Liturgie - - Bohoslužba

*Vybízím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe
přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť;
to ať je vaše pravá bohoslužba. Ř 12,1*

*ARCHA - neděle 9.září 2018
uvvedení br. vikáře Jana Macka do služby*

*Boží požehnání do dalších dnů a vše nejlepší
přejeme všem bratřím a sestrám, kteří oslaví
své narozeniny v září a říjnu.*

*Já však pro tvé hojné
milosrdenství smím přicházet
do tvého domu, smím se klanět
před tvým svatým chrámem ve
tvé bázni.*

Ž 5,8

S B Í R K Y	01.07.2018	2491 Kč	05.08.2018	2313 Kč
	15.07.2018	3790 Kč	12.08.2018	3696 Kč
	22.07.2018	4103 Kč	19.08.2018	4903 Kč
	29.07.2018	1851 Kč	26.08.2018	2610 Kč
			02.09.2018	3432 Kč
			09.09.2018	4444 Kč

Akce v září, říjnu a listopadu

14. - 16. 9.		Reunion, akce mládeže ve Špindlerově mlýně
17. - 19. 9.		Pastorálka kazatelů a vikářů s manželkami
24. 9.	20:00	Modlitební sejití starších sboru
26.9.	17:00	Seniorklub - beseda s primátorem a starostou MO II
1. 10.	18:00	Pracovní sejití starších sboru
3. 10.	17:00	Začínají pravidelné středeční Seniorkluby
3.10.	18:30	Začínají pravidelné Biblické hodiny
4. 10.	9:00 a 10:30	Začínají pravidelná cvičení seniorů
4. 10.	17:00	Začíná pravidelné setkání klubu Awana
5. 10.	16:30	Dorost s promítáním fotografií z tábora a s přespáváním
6.10.	9:00	Vzdělávací setkání vedoucích klubů Awany int.
7.10.	9:30	Bohoslužba, požehnání dětí
14. 10.	9:30	Bohoslužba, večeře Páně, požehnání dětí
21. 10.	po bohoslužbě.	Beseda se členy sboru
	17:00	Seniorklub s Františkem Krampotou
9. - 10.11.		Mládežnická Houba v Arše
10. - 11. 11		Alfa víkend na Dlouhém
11.11.	9:30	Bohoslužba, večeře Páně, požehnání dětí
16. - 17. 11.		Konference GLS v Hradci Králové

Je to pár hodin, co jsem se vrátil z pastorální konference pro kazatele a jejich manželky. Letošní téma bylo „děti dneška“. Bratr kazatel Pavel Fér zahájil celou konferenci zamýšlením se nad posledními slovy Starého zákona:

***On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům,
abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou. (Mal 3:24)***

Poselství textu je prosté. Bůh koná zázrak. Srdce otců, kteří ne vždy chápou nastupující generaci a spíše vzpomínají na zlaté časy svého mládí, obrací k synům. Daruje porozumění pro mladé; odvahu překročit stín a udělat těch pár těžkých kroků k mladým, kteří jsou jiní; laskavé srdce pro ty, kdo jsou v jejich očích až příliš radikální.

Boží zázrak tam však nekončí, neboť srdce synů na takový vstřícný krok reaguje obdobně – obrací se k otcům. Daruje naslouchání rozvážné moudrosti; touhu po přijetí a sounáležitost. Tam, kde byl chladný odstup, je nyní vřelý vztah a pečující láska.

Maje před sebou tato slova přemýšlím nad tím, jak si v mezigeneračním dialogu vedeme v Arše. Jak si v mysli promítám jednotlivé situace, moje srdce se zaplavuje vděčností za všechny ty, kdo se sklání k mladé generaci. Nejen k těm nejmenším dětem, ale také dorostencům anebo třeba mládežníkům. Ať už jde o vřelý úsměv Viktoriky, který pohladí a potěší. Nebo třeba povzbuzující slova Dušana, která otevírají stavidla vděčnosti a zaplaší všechnu malomyslnost. Či třeba vřelé modlitby sestry Langové, které staví duchovní štít okolo našich mladých. Anebo humor Petra Kalvacha st., který odlehčí nejednu tíživou situaci a učí nebrat se tak moc vážně. A zdaleka to nejsou jen tyto výše uvedené. Je to celá plejáda dalších lidí, kteří mají srdce otevřené pro mladé lidi. Těch, kdo si uvědomují, jak nesnadné a nesamozřejmé je pro mladé být v církvi.

Je úžasné, že se toto biblické slovo v Arše naplňuje do posledního detailu. Nejenže se starší lidé umí sklonit k mladým, ale i mnozí mladí na toto s vděčností reagují a je díky tomu pro ně Archa místem, kam se rádi vrací a kde se cítí doma. I srdce mladých je obráceno ke starším. S vděčností si připomínám například společné obědy, kdy mládež pozvala seniory na oběd. Společně prožili krásný čas naplněný krásným mezigeneračním společenstvím u jednoho stolu ve vzájemném naslouchání a rozhovoru.

Děkuji Kristu, že mezi námi působí a obrací *srdce otců k synům a srdce synů k otcům*. Jsem přesvědčen, že se v tom skrývá Boží požehnání. Kéž nám v tom Bůh zůstává milostiv a stále nám dává své požehnání.

Martin Tabačan

Praxe vikáře a služba Jana Macka v našem sboru

Rád bych vám všem, celému sboru, ještě jednou poděkoval za milé přijetí. Jsme s manželkou velmi vděční za všechna podání ruky, úsměvy, pozvání, rozhovory, pomoc se zabydlováním a za pěkné bydlení. Těšíme se na to, co nám Pán Bůh zde v Pardubicích přichystal.

Chtěl bych vám zde představit, jaké budou mé úkoly. Vikariát je přípravou ke kazatelskému povolání a má dvě části: studijní a praktickou.

První z nich organizuje Rada CB. Jedná se o pět vícedenních seminářů, duchovní cvičení (čtyřdenní), dále o studium předepsané literatury, zpracování zadaných úkolů, účast na teologické konferenci a pastorálních konferencích. Praktická část se skládá z působení zde v Pardubicích a ze dvou čtrnáctidenních praxí v jiných sborech naší církve. Vikariát trvá 2-3 roky.

Práci zde na sboru mi zadává kazatel a můj mentor Martin Tabačan a staršovstvo. Budu mít na starosti především mládež, kde během roku převezmu vedení. Dále budu pravidelně kázat v Pardubicích a Kvasíně, budu mít na starosti některé biblické hodiny, účastnit se staršovstev a navštěvovat vybrané sborové aktivity. Během roku bych také rád poznal co nejvíce z vás.

Na škole Noe budu působit jako učitel křesťanské výchovy (toto je nad rámec úvazku na sboru a mám se školou zvláštní pracovní smlouvu na dvě hodiny týdně), reprezentovat sbor na vybraných akcích pro rodiče a žáky a budovat kontakty a vztahy k žákům i rodičům.

Prosím neváhejte mě kontaktovat, ať už s prosbou o rozhovor či modlitbu nebo v jiné záležitosti. Mé tel. číslo je 735166425, email: jan.macek@cb.cz.

Jan Macek, vikář

Liturgie - bohoslužba

Dokumenty CB, Duchovní zásady – čl. 138. a 139.

Jádrum sborového života v Církvi bratrské jsou bohoslužebná shromáždění. Církve, která vychází ke službě společnosti, se musí také společně shromažďovat k obnově sil a k čerpání dalšího vedení a moudrosti z Božího slova. V bohoslužebných shromážděních se zvěstuje Boží slovo především kázáním a službou svátostmi. Na toto Boží oslovení církev odpovídá vzýváním a chválením Pána v modlitbách a písních a osobním svědectvím víry. Shromáždění sboru jsou tedy místem společenství s Bohem a církví a příležitostí k čerpání ze společenství církve (1J 1,3). ...

Náplní shromáždění Církve bratrské je uctívání trojjediného Boha, čtení Písma a výklad Božího slova se zvěstováním evangelia, zpěv duchovních písní, modlitby, dále osobní svědectví, požehnání a při vhodných příležitostech, např. v biblických hodinách a v domácích skupinách, také rozhovory nad Písmem a společné sdílení duchovních zkušeností. V rámci bohoslužebného shromáždění se konají křty, slavení svaté večeře Páně, požehnání dětí, svatby i pohřby. Ve shromážděních je dáвана příležitost k dobrovolné finanční sbírce ve prospěch plnění poslání sboru. Uctívání a adorace v bohoslužbě (v modlitbách, písních a vyznáních) se stávají povzbuzením k víře a následování Krista v každodenním životě.

Úvod

.... Zápasíme o tolik věcí duchovního života, křesťanské etiky, evangelizace, diakonie. K čemu liturgika? ... Z hlediska liturgického mají shromáždění značnou volnost. I volná liturgie je liturgií, je typem bohoslužebného shromáždění. Církev bratrská rozhodně nechce být antiliturgickou, nebo liturgicky chaotickou a bezbřehou. Jsme evangelikální církví, která vzešla z duchovního probuzení. Toužíme, abychom byli probuzenými křesťany, proto je namístě, aby i naše bohoslužba byla budující a vychovávající. ... Na jedné straně nechceme bránit rozvinutí a uplatnění duchovních charismat, rozmanitých darů milosti, ale na druhé straně si uvědomujeme, že Pán Bůh je Bohem pořádku. ...

Probuzenecké hnutí, tam kde ustavilo tzv. svobodné církve, šlo zpravidla ve formování shromáždění dál, než šla reformace. Reformace pouze v podstatě očistila římskou liturgii. Odstranila opakování Kristovy oběti, modlitby ke svatým, modlitby za zemřelé atd. Hlavní stavební kameny starokřesťanské liturgie ale ponechal jak Martin Luther, tak Jan Kalvín.

1. Kořeny a vývoj liturgie v Církvi bratrské

Svobodné církve vznikaly jako určitý protest proti vychladlosti a teologickému liberalismu reformačních církví. Naši otcové se nemohli smířit s tím, že se křtily děti bezbožných rodičů, že se stůl Páně otvíral pro lidi, kteří měli být napomínáni. Eklesiologie lidové církve umožňovala plnou participaci formálním křesťanům, nebo spíše pohanům, kteří občas ulevili svému svědomí účastí na liturgii. Z tohoto důvodu pro naše otce bylo dokonce málo přijatelné slovo bohoslužba. Říkalo se zásadně "shromáždění" a toto označení se stavělo do protikladu k bohoslužbě ostatních církví. V neděli jsme se nešli podílet na liturgii - na společné bohoslužbě, ale šli jsme se zúčastnit shromáždění, poslechnout si kázání, poslechnout si písně. Podobně jako dnes např. charismatické sbory, i naši otcové dávali v liturgii důraz na volnost a spontaneitu. Důraz byl dáván na svobodu. Svobodná církev nebyla uznána státem a byla také svobodná ve formách svých shromáždění. Tento typ v reakci na ztuhlé formy lidových církví se ukázal jako vhodný doplněk a jistě posloužil mnoha hledajícím lidem. Od té doby uteklo mnoho vody. Sekularizace, pluralismus a náboženský útlak v době komunistické diktatury udělaly svoje. Některé rozdíly mezi církvemi se trochu zmenšily. Lidové církve se strašným způsobem sevrkly a zůstali v nich většinou jen ti, kteří to myslí s křesťanstvím vážně. Pro dnešního křesťana a také pro hledajícího člověka je zde široká nabídka různých liturgií a bohoslužebných důrazů.

Dnes se ve světě mluví o různých probuzeních. Někde se objevilo probuzení evangelizační, jinde probuzení sociální - diakonické, jinde zase probuzení modlitební, či probuzení nově objevující Bibli. Není náhodou, že ve světě se dnes také mluví o probuzení liturgickém. Jsou sbory a církve, které rostou tím, že je v nich úžasný důraz na rozvinutou bohoslužbu. Lidé jsou při společné bohoslužbě přímo taženi do Boží blízkosti, aby jejich životy byly proměněny a nadlehčeny. Mocné prožívání Boží blízkosti zapaluje lidská srdce.

Ze silné stránky se může stát slabost. Potřebný důraz na autoritu Bible se může vyvinout v tvrdý fundamentalismus. Volnost v liturgii může přerůst v mělkost a prázdnotu. Přehnaný důraz na vyučující kázání se může vyvinout tak, že se z bohoslužby stane školní třída a vy se už nemůžete dočkat, až zazvoní, nebo konečně přijdou prázdniny. Reformační důraz na kázání Božího slova je dobrý a potřebný, ale co uděláte, když kazatel kázání dokonale zmo-

tá? Co si odnesete? A tady je třeba povědět, že dobře postavená a promyšlená liturgie má své klady. ... Ano, co uděláme, když se kázání dost nepodaří. Co uděláme, když ve shromáždění jsou lidé, kteří se radují, ale jsou tam i lidé, kteří přijdou se smutkem a hlubokou bolestí. ... Co když přijdou lidé vyčerpaní a roztěkaní, kteří se nedovedou soustředit na naše dobře připravené myšlenky? A co když kážeme něco, co není jejich problémem? Čím budou nasyceni? Jaký duchovní pokrm dostanou? Ano, středem bohoslužby je kázání. Nechceme zpochybňovat tento reformační princip. Ale co když naše kázání není relevantní? Necháme odejít lidi hladové? A zde si můžeme přiblížit smysl dobře vyvážené a biblicky postavené liturgie.

2. Liturgická stavba

... Často si věřící protestantských církví myslí, že nemáme s katolíky v bohoslužbě mnoho společného. Reformátoři ale nevyhodili ze starocírkevní liturgie všechno. Luther staví na tradici katolické mše, ale čistí ji od všeho, co se zdá, že není evangelijní (odstranění opakování krvavé Kristovy oběti, důraz na jazyk lidí, nezbytnost kázání, důraz na společný zpěv). ... Apoštolské vyznání víry nahradilo složitější nicejsko-cařihradské vyznání. Kněz stál čelem k lidem a posunutý stůl Páně se už nenazýval oltářem. ... Typické bylo, že kázání se prodlužovalo na celou hodinu. Od jednoročního přijímání v římské tradici se přešlo ke každotýdenní Večeři Páně. Lidé dostali do rukou kromě zpěvníku i modlitební knížku.

... Z těchto ukázek se ukazuje, že bohoslužba má svou architekturu a je pečlivě stavěna z určitých kvádrů. Proč nám v naší bohoslužbě někdy zbylo jen: píseň, modlitba, čtení, píseň, kázání, modlitba, píseň? Neztratili jsme někdy smysl pro Boží tajemství? Kážeme, mluvíme, snažíme se udržet pozornost posluchačů, kteří mají zlenivělé smysly vlivem sdělovacích prostředků. Nevyprázdnili jsme často náplň toho, co je v Písmu nazýváno slovem leitourgia. A přece tam, kde se uskutečňuje leitourgia - slovo vyjadřující kněžskou službu před Bohem, tam se děje něco mezi nebem a zemí.

... Myslím, že jsme si příliš zvykli na to, že dáváme důraz pouze na výklad textu a na aplikaci. Naši posluchači pak někdy odcházejí s plnou náručí napomenutí a výzev. Rozumějte, nic proti napomenutím, exhortacím a aplikacím, ale možná, že je jich na lidi trochu moc. Lidé potom sice vědí, co mají v životě dělat a co nedělat, ale nemají sílu to uskutečnit. Pro samé vysvětlování a objasňování ani neměli čas prožít setkání se svatým Bohem. Takové, jaké třeba prožil Izaiáš, když se setkal s Božím majestátem ... Možná, že je někdy naše chyba v tom, že se snažíme všechno příliš vysvětlit, rozšroubovat Boží tajemství a polopaticky zpřístupnit tak, že nezbývá prostor pro Boží velebnost a slávu. ...

... Vážím si reformace. Vážím si přesné a poctivé exegeze. Víím, že je třeba vysvětlovat a ilustrovat. Ale někdy se ptám, jestli je v našich bohoslužbách místo pro Boží tajemství, pro prožívání Hospodinovy hrozné a zároveň úžasné blízkosti. My kazatelé, kteří jsme liturgy a vedeme bohoslužby, si musíme klást i nepohodlné otázky. Je naše bohoslužba opravdu biblická? Nekážeme spíše instrukce, návody, etiku a nevynecháváme dimenze setkání s Bohem? ...

... Není to tak, že se někdy dobré křesťanské chování stalo náhražkou duchovní bohoslužby? Není někdy naše shromáždění spíše nedělním tréninkem pro následující týden? Není sbor potom spíše výcvikovým střediskem, kde se učíme jak přežít další týden ve světě? A co svátosti? Nemá naše svatá Večeře Páně pouze horizontální rozměr? Zkoumáme svůj život a své vztahy k druhým. Nezapomněli jsme na skutečnost, že to je také communio - setkání s Ježíšem, stolování s Mesiášem?

... Skutečná bohoslužba má jistě obsahovat instrukce. Ale nesmí zůstat pouze u intelektuálního napomenutí. Základním elementem je přeci setkání s Bohem. Jestliže jako kazatelé vedeme bohoslužbu, pak máme ohromnou odpovědnost. Když předstoupíme v neděli ráno před sbor, tak i přes všeobecné kněžství všech věřících, jsme postaveni do jedinečné kněžské role. Ať chcete nebo nechcete, řídíte bohoslužbu - řídíte něco úžasného, co se smí dít na této zemi. Modlíte se zástupně za druhé, vybíráte pro druhé písně, čtení z Božího slova, požehnání, vedete druhé při slavení svátostí Kristových. To je svým způsobem kněžská role. K tomu jste církví ordinováni. Vaše ústa zvěstují slovo Boží. Jste Božími nástroji. Svým jednáním a vystupováním určitým způsobem prostředkujete druhým Boží lásku, jindy Boží přísnost, Boží milost, ale někdy i Boží hněv⁷⁷.

Bohoslužbu máme vést. Jsme architekty bohoslužby, která má vtáhnout a zapojit všechny přítomné. Jsme tam pro všechny, pro radostné i pro smutné, pro lehkovážné i pro zachmuřené a přísné. Je třeba vykládat slovo, napomínat, kázat, vysvětlovat, povzbuzovat. Ale je třeba také vést druhé do Boží blízkosti, aby mohli společně s námi zahlédnout Boží slávu. ... Sám velmi oceňuji, když některý kazatel dobře komunikuje a dovede i dobře improvizovat. Určitá míra improvizace je k dobrému tam, kde to kazatel umí. Ale možná, že se až velkým hitem stala dnes spontaneita. Vést nedělní bohoslužbu stylem domácí skupinky, nebo setkání mládeže. Pozor! Spontaneita je dobrá a v bohoslužbě má být nějaké místo na spontánní reakce (modlitby, svědectví, pozdravy⁷⁸), ale každý člověk potřebuje v bohoslužbě také cítit něco pevného - pevnou strukturu. Dnes je tolik nejistoty a tolik změn, že když jdu do shromáždění, tak čekám, že tam bude také něco pevného a stálého. Co si říká člověk, když je mu zle? Někdy to je slovo, které mu kdysi říkala třeba jeho maminka. Někdy to je dětská modlitba, nebo písnička, která uvázla hluboko v paměti. Překvapivě dnes křesťané a hledající lidé po celém světě čekají v církvi také něco pevného, stálého. Ukazuje se, jak velký vliv má např. Modlitba Páně. Jak je úžasné, když se cituje např. Žalm 23, když se společně vyznává víra slovy Apoštolského vyznání víry, nebo když zazní velebné Šema Jisrael - "Slyš Izraeli, Hospodin náš Bůh, Hospodin jeden jest". To jsou slova, ke kterým se lidé budou ve všedním životě vracet. Vedle spontaneity a neformálnosti je třeba mít i pevné a formální části bohoslužby. Dále jsou zde důležitá slova, kterými zveme druhé k bohoslužbě, slova kterými je zveme ke svaté Večeři Páně, slova, kterými křtíme, kterými oddáváme a kterými pohřbíváme. Když člověk recituje a opakuje některá taková slova, tak cítí spojitost s dějinami, s tradicí. Je to, jako když vezmete do ruky ošumělou starou knihu, kterou čítal váš dědeček, a vy vnímáte něco z historie své rodiny. Něčím podobným je v bohoslužbě např. požehnání. Měli bychom si na vyslovení dát záležet. Kdybychom všechno pokazili, kázání nám nevyšlo, špatně vybrali písně, tak ještě požehnání může vlít sílu do zkroušených srdcí těch, kteří si nad sebou, nebo nad druhými zoufají. Když nezazní ve shromáždění požehnání, tak mám vždy pocit, že kazatel mě o něco připravil a ošidil.

... Připojuji k písni v bohoslužbě jen jednu tezi. Žijeme v době sociologického pluralismu. Dnešní účastníci našich shromáždění pocházejí z různých kultur. Bohoslužba dnes nesmí být jednokulturní. Je třeba integrovat větší šíři hudebních stylů. Varujme se utlačovat druhé a vnucovat jim své oblíbené styly. Každý kazatel a každé staršovstvo, společně s dirigenty, vedoucími hudebních skupin a doprovazeči, jsou odpovědni za to, co se bude ve sboru hrát a zpívat. Ve své autoritě nejsou postaveni proto, aby nad druhými panovali, ale aby jim sloužili k hlubšímu uctívání.

Zdá se, že dnes lidé touží po bohoslužbě, která v sobě spojuje obojí, důstojnost i spontaneitu. Lidé touží po bohoslužbě, která je teologicky informovaná a liturgicky promyšlená. Jak

je bolestné a jaká je škoda, když v liturgickém rámci bohoslužby zazní něco, s čím se nemůžeme ztotožnit, s čím nemůžeme souhlasit a k čemu nemůžeme povědět amen.

Mojí touhou je, aby lidé, kteří často váží dlouhou cestu do shromáždění, často přemáhají únavu, často hledají stéblo naděje, mohli opravdu najít setkání s Bohem. My kazatelé, v roli liturgů jsme tam proto, abychom posloužili, abychom druhým pomohli pozvednout srdce a prožít Boží přítomnost při jejich nelehké pozemské pouti.

0. Čtyři základní části bohoslužby

Tak, jak se liturgie vyvíjela od Skutků apoštolských dál, církve v návaznosti na židovskou synagogu si uvědomila některé části bohoslužby, které by neměly chybět. Jsou to části, které i dnes můžeme najít v živých a probuzených církvích v mnoha zemích světa. ... Tyto stavební kameny nám pomohou pochopit architekturu křesťanské bohoslužby.

1. Vstupujeme do Boží blízkosti - Vstup nám má pomoci vstoupit do Boží blízkosti a připravit nás na slyšení Božího slova. Vstup nám má pomoci k radostnému a dychtivému přístupu k Bohu. Zde důležitou roli hrají biblické texty, přivítání, modlitby a samozřejmě křesťanské písně. Vstup ale nesmí trvat příliš dlouho, aby většinu lidí nevyčerpal ještě před začátkem kázání. Vstup má připravit člověka, ale ne zastínit Boží slovo.

2. Slyšíme Boží slovo - Služba Božím slovem je druhou částí. Zde nasloucháme příběhům Boží akce v lidských životech. ... Je třeba sytit posluchače Božím slovem. Dejme si proto na čtení velmi záležet. ... Potom přijde zvěstování a náš úkol, abychom postavili most z biblického textu k posluchačům. Ostatní je úkolem Ducha svatého.

3. Odpovídáme důkůčiněním - naší odpovědí na Boží slovo je jistě modlitba. Poděkování za slovo, ale velmi významnou částí je stůl Páně. To je skutečně dobrořečení - eucharistie. Hluboké setkání s Bohem při novém prožití odpuštění a Boží spasitelné milosti. Jak už jsme dříve naznačili, je to velké tajemství, kdy při přijímání chleba a vína je Kristus skutečně přítomen. Po sv. Večeři Páně bývá vhodná příležitost k prosbám za naléhavé předměty, za nemocné, nebo přímo vzkládání rukou a mazání olejem. Ne my, ale Pán Ježíš sám se dotýká lidských životů, aby hojil bolesti lidského života. To je svatá chvíle a je dobré vést bratry a sestry k prožití Božího jednání. ... Ve sv. Večeři Páně je obsažen rozměr lítosti a pokání, ale také nesmírné radosti a vděčnosti. Eucharistie je radostným a nadějným hodem, který již předjímá nebeskou hostinu.

4. Jsmo posláni jít milovat a sloužit - závěrem shromáždění je propuštění přítomných. ... Nyní je chvíle propustit a vyslat Boží lid. Zde má své důležité místo požehnání. Vždyť to bylo typické pro židovskou tradici v rodině i v synagoze. Požehnáním končí Pavel své epístoly. Závěrečná píseň už nemá být píseň chvály, ale spíše píseň poslání do světa, k novým úkolům. ...

Závěr

Využijme svobodu, kterou nám Řád Církve bratrské dává. Je dobře, že se liturgie v různých sborech liší, ale nevynecháme, co do křesťanské bohoslužby jasně patří. Buďme tvořiví, ale neopouštějme nejstarší křesťanskou tradici, která jde hluboko do minulosti a sahá až do dob prvotní církve. Vést shromáždění je úžasným a slavným úkolem. Jako liturgové jste v této roli skutečně spolupracovníky svatého Boha a vaším úkolem je přivést své bratry a sestry do Boží blízkosti.

*se svolením autora výtah z textu článku (Publikováno: čtvrtek, 30. prosinec 2004 @ 01:33:30)
pro SL připravila Dagmar Kalvachová Pol.*

Svědectví - Co pro mne znamená bohoslužba

Liturgie, domnívám se, je pro běžného člena Církve bratrské těžko vysvětlitelný pojem. Trochu zjednodušeně bych pověděl, že se jedná o řád a průběh bohoslužby, předepsané texty, předepsané úkony. Naše církev vzešla z probuzenecké tradice a troufnu si povědět, že jsme církví neliturgickou, resp. církví s volnou liturgií. I v našich dokumentech je deklarována liturgická volnost. Nemáme pevně zavedený a určený pořádek bohoslužby, nemáme předepsané pasáže ke čtení a výkladu. Např. – není závazně stanoveno, že v neděli musíme mít 1. čtení a 2. čtení, ani že jde o staro a novozákonní čtení. Texty mohou být čteny kdykoliv v průběhu shromáždění podle uvážení a potřeby kázajícího. Také další části shromáždění nepodléhají žádnému neměnnému řádu: Počty a zařazení písní, blok chval, odeslání dětí do besídky (s modlitbou nebo bez), zařazení oznámení (kdy), zařazení svědectví (ano - ne), závěrečné požehnání (ano - ne a jeho forma), forma modlitby (společné hlasité modlitby - chvíle osobního ztišení - vyzvaní jednotlivci, atd.) Chci se zastavit u několika věcí, za které jsem vděčný a které právě tato liturgická volnost umožňuje.

Jsem vděčný, že naše bohoslužby jsou různorodé – to je velmi pozitivní jev a měli bychom ho zachovat. Každý sloužící a vedoucí bohoslužby (moderátor) vnáší kus sám sebe, své spirituality, svého osobního života s Pánem a je velmi dobré, když má volnost v tom, aby se mohl osobně projevit - **pokud zůstane na křesťanské a biblické půdě**, což považuji za bezpodmínečnou samozřejmost. Z tohoto důvodu **považuji nějaké případné závazné sešněrování bohoslužby přísnějšími, omezujícími a závaznými pravidly za krok zpět**. Jsem přesvědčen, že právě svou různorodostí naše bohoslužby plní své poslání a otevíráme tak prostor pro Ducha svatého.

Jsem vděčný za to, že naše bohoslužby nejsou „jen“ kázání, ale že zde má nezastupitelné místo společný zpěv, uctívání skrze zpívanou či jinou chválu, modlitba kazatele, společná modlitba jednotlivců, společné vyznání hříchů, chvíle osobního ztišení, vzájemné podání si ruky s požehnáním, svědectví, informace a další a další. Co mi naopak schází je více společných hlasitých modliteb, možnost modlitby ve skupinkách, více svědectví (nejen o obrácení, ale hlavně o životě s Pánem), výzvy evangelizační i výzvy jiné - motivační, povzbuzující, napomínající, výzvy ke změně a nápravě života, konkrétní modlitby za potřeby přítomných (i se vzkládáním rukou) atd. Apoštol Pavel vybízí: „Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha, jiný jazyk a další výklad. **Všechno ať slouží společnému růstu.**“ 1.Kor 14,26

Jsem rád, že zpěv v našich shromážděních je pestrý a vícežánrový. Staré písně z doby Jednoty bratrské, písně probuzenecké z doby vzniku naší církve, nové i nejnovější chvály, různý doprovod. Písně radostné a hlasité i písně uctívající, vyznávající a tiché. Jsem vděčný za to, shromáždění křesťanů zpívá a chce tak navázat kontakt s Pánem Bohem. Jeden náš starý kazatel říkával, že před společnou písní církve d'ábel utíká.

Jsem velmi vděčný za to, že každý sloužící nebo vedením pověřený má možnost být sám sebou. Každý sloužící musí mít možnost naslouchat vedení Duchem svatým podle svého porozumění. To začíná při přípravě, ale pokračuje v Arše, kdy je třeba dát Božímu Duchu prostor, **očekávat a reagovat**, mít možnost změnit předem připravené schéma podle potřeby. Jedno shromáždění je více věroučné, jiné motivační, další evangelizační. Je jen správné, když bohoslužba vedená br. A je jiná než bohoslužba vedená br. B. Chci také

podotknout – kázající i moderátor i další služebníci při bohoslužbě nesou svou kůži na trh a je potřeba, aby byli chráněni a ne vystavováni kritice. Nemluvím tím samozřejmě proti usměrňování a výchově v případě nebiblického úletu.

Vyhlížím a doufám v ještě další možnosti k bohatosti a různorodosti našich shromáždění – např. zahájení nebo ukončení bohoslužby za doprovodu vhodně vybrané reprodukované křesťanské hudby, služba mládeže, dětí, modlitební služba za uzdravení a jiné potřeby atd. A navíc, co kdyby se opravdu projevíly viditelné i neviditelné dary Ducha, uměli bychom v rámci shromáždění reagovat nebo bychom se jim bránili?

Jsem vděčný, že naše bohoslužby jsou často vtipné a radostné. Úsměv na tváři, nesešňěrovaná atmosféra, dobře zvolený vtip jako příměr – vše velmi přispívá k tomu, aby se účastníci **a také případní hosté** cítili uvolněně a jako doma. Je to moje dlouholetá zkušenost z práce s lidmi. Písmo nás varuje před hloupými a dvojsmyslnými řečmi, ale nenutí nás být trvale vážnými.

Tolik můj příspěvek k diskuzi na téma liturgie – průběh bohoslužeb.

Martin Hambálek

Co pro mne znamená bohoslužba? V osobním slova smyslu je to živá, svatá, Bohu milá oběť (Ř 12,1). Ve smyslu sborového shromáždění mám pak na mysli především to, co je uvedeno v 1. Kor 14,26-40. V tomto krátkém oddílků Pavlova dopisu najdeme devět zásad, které jsou - díky zápisu do Bible - dobré jak pro starověkou církev v Korintu, tak i pro Sbor CB Pardubice jednadvacátého století. (A stejně dobré pro století minulé... Aby bylo jasno, stavím si tyto bohoslužebné principy před oči již od 17. května 1997, kdy nám je na setkání mládeže vyložil br. kaz. Tomáš Holubec a já si zrovna dělal poznámky na papírek, co nosím ve své Bibli.)

Naše společné bohoslužby mám osobně velmi rád, a to nejen díky mé společenské povaze, ale také pro jejich nezastupitelnou roli ve formování mého života víry. Plných čtyřicet let se prakticky každou neděli setkávám s těmi, kteří jsou mými sourozenci v Kristu. Mnohému jsem se od nich naučil, mnohé jsem přijal. A mnohé také na bohoslužbách mohu vydávat. Je požehnáním pro mě, a věřím že i pro druhé, když mohu sloužit různými způsoby a hřivnami, které mi byly svěřeny, abych je rozmnožoval. Žádná ze služeb, pokud je dělám upřímně a jako by to nebylo lidem, ale Pánu, není zbytečná či méněcenná. Je to pro mě vždy radost, když občas vidím nějaké to ovoce služby - nehledě na funkci, kterou právě zastávám. Ať to je služba moderátorská, kazatelská, pastorační anebo třeba zvukařská, pořadatelská, promítačská, vždy je cenná, pokud je v tom při práci Duch svatý.

A to už jsem vlastně u toho, co od takové bohoslužby v rámci našich nedělních shromáždění očekávám. Podle 1. Kor 14,26 je to pestrost: „*Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha, ještě jiný promluví ve vytržení a další to vyloží. Všecko ať slouží společnému růstu.*“ Jsem vždy nadšený, když se bohoslužby aktivně účastní různorodé složení služebníků, a přesto do sebe vše krásně zapadá – díky tomu, že všechny vede jeden a týž Duch. Každá bohoslužba by měla být koncipována tak, že nepůjde o one-man-show či o profesionálně odvedené představení pověřených. Cílem má být stav, kdy všichni přítomní jsou aktivními spoluúčastníky takové bohoslužby. Nemusíme přeci být všichni na „jevišti“, vždyť i z „hlediště“ lze obětovat svoji chválu (zpívanou, modlitební), svoje finance, svůj stisk ruky bratrovi či sestře vedle sebe, ... Ono se to pak

pozná, a to dovnitř i navenek. Na takovou bohoslužbu, kde vládne láska Kristova, je pak snadné pozvat i ty, kteří s evangeliem v praxi ještě žádnou zkušenost nemají.

Závěrem snad ještě jedna poznámka. V dnešní době, trvající bezmála 30 let, je účast na našich bohoslužbách obecně bezpečná a nepřináší s sebou prakticky žádná rizika. Je to takřkajíc „zadarmo“, člověk se nevystavuje žádnému postihu. V dobách (či v místech) s jiným režimem si společné bohoslužby musí křesťan vybojovat a počítat i s tím, že za to může „draze zaplatit“. Pán Bůh nám nyní dopřává nesamozřejmý komfort. Využíváme ho adekvátně? *Židům 10,25: „Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“*

pro SL Marek Kalvach

Už od dětství jsem zvyklý, že k nedělnímu dopoledni patří účast na bohoslužbě. Je to zvyk, který dodržuji i jako dospělý. Není to jen kvůli tradici, nebo proto, že bych se neuměl jinak zabavit, ale proto, že kdybych nešel, něco by mi chybělo.

Bohoslužba má pro mě několik významů. Většinou si je uvědomím, když se z nějakého důvodu, třeba pracovního nebo zdravotního, nemohu zúčastnit. Není těžké si na internetu pustit kázání od nějakého předního světového kazatele, dokonce si mohu vybrat téma, které mě zrovna zajímá. Není těžké si pustit perfektní chvály, klidně i víc než obvyklé nedělní čtyři ☺. Není problém svoje problémy sdílet v chatu s někým na druhém konci světa nebo požádat o přímluvy. Problém je v tom, že to není totéž, jako být osobně přítomný na bohoslužbě ve shromáždění věřících. V Bibli je poučení, že se nemáme vyhýbat společným setkáním. To znamená, že to má pro nás nějaký přínos. Osobně to vnímám tak, že je především velká výsada, že se můžeme v této době svobodně scházet. Můžeme totiž nejen přijímat od druhých, ale i sami druhým něco dát. Nemusíme jen pasivně poslouchat a sledovat, můžeme se připojit třeba modlitbou. Nebo nějakou službou.

V mém případě jsem nesmírně šťasten, že mám možnost sloužit chválami. Je to pro mě srdeční záležitost a činnost, kterou mám opravdu rád. Nejen kvůli hudbě. Jak říká Žalm 100: „*do jeho nádvoří vejděte s chválami*“, to je cíl, který sledujeme. Vstupovat do Boží přítomnosti s chválou. Každou neděli se modlíme, aby byl Pán Bůh přítomen nebo aby nás naplnil svým Duchem. Myslím, že hudba a zpěv k tomu mohou velice napomoci, protože dokážou naše srdce jedinečným a zvláštním způsobem nasměrovat k Bohu. Nemůžeme se měřit s dokonalými worship kapelami na internetu, ale můžeme upřímně a ze srdce oslovit našeho nebeského Otce. Stejně jako ve starozákonních dobách šli zpěváci s nástroji jako předvoj bitevního tažení, aby vzývali Boží jméno a připomínali jeho moc a veliké skutky, tak věřím, že i chvála při bohoslužbě má své místo, aby náš duchovní zrak směřovala od našich starostí na našeho Pána.

Často se naší rodině v neděli po bohoslužbě stává, že jsme jedni z posledních odcházejících z Archy a pořád se nemůžeme rozloučit. Máme tady přátele jako nikde jinde a jsme za to Bohu nesmírně vděční.

Petr Kalvach ml.

O příspěvek „Co mi dává bohoslužba“ do Sborového listu mě požádala Dáša Kalvachová minulou neděli. Přiznám se, že se mi nad tím tématem vůbec nechtělo přemýšlet, natož něco napsat. Nakonec jsem použila postup dnešních mladých, otevřela google a zadala si termín „bohoslužba“. Dočetla jsem se, že výraz bohoslužba pochází z řeckého slova „liturgia“ a v antice označoval konání prospěšné všemu lidu, např. setkání

všech svobodných občanů. Výraz „mše“ pochází z latinského pozdravu: „Ite, missa est“, doslovný překlad: „Jděte, to je propuštění.“

Když vše spojím, vychází mi krásná myšlenka a hluboký smysl těchto slov. Jak by bylo krásné, kdyby se všichni lidé chtěli setkávat před Bohem a nakonec by byli vysláni konat dobro. Bylo by to ku prospěchu jim samým, ale i celku. No jo, ale zjišťuji, že tyto úvahy nenaplnují obsah Dášina požadavku, co mi dává bohoslužba. Musím s pravdou ven.

Přiznávám se, že na mně několikrát v roce přijdou chvíle, že se mi na nedělní bohoslužbu nechce. Mnohem lákavější je pro mne například sedět ve slunném dopoledni na terase. Ale mám vedle sebe silně zásadového muže, s kterým se o takovém mém „úletu“ nediskutuje. A tak jako pokorná žena usedám na kolo nebo do auta a jedeme do archy.

Ne že bych snad nebyla zakotvena ve víře. To snad jsem. Ale někdy se zaujmu nějakou činností nebo věcí natolik, že na Pána Boha zapomenou. Někdy jsem naopak tak hluboce ponořena do Boží přítomnosti, že toužím být sama a ani se mi nechce mezi lidi. Můj život s Pánem se pohybuje v rytmu sinusoidy.

No a tak se konečně dostávám k jádru věci, co mi dává bohoslužba. Díky nedělní bohoslužbě se má neukázněná mysl může srovnat. Při chválách znovu pociťuji Boží blízkost a lásku. Při kázání cítím oslovení, porozumění, propojení, jak se říká, zajedu na hlubinu. Podle svých prohrěšků cítím před Pánem vděčnost či bázeň. Zkrátka se zase přimknu k Pánu a jsem připravena a posílněna vyrazit do všedních dnů. Závěr bohoslužby patří pohovorům s bratry a sestrami, což je pro mne také velice obohacující a cenné.

A když vycházím z Archy, cítím se duchovně naplněná, vykoupaná, očištěná. A raduji se z toho, jaká je ta neděle pěkná. Ještě že mám vedle sebe tak zásadového muže.

s. Hana Černíková

Osobně raději používám výraz shromáždění. Právě slovo shromáždění vystihuje to, čím pro mě bohoslužba je. Každé nedělní dopoledne je unikátní čas. Už po staletí se lidé v tuto dobu schází právě z jednoho jediného důvodu. To je fascinující. Není to pouze čas jedince s Bohem, ale je čas, kdy se celý sbor, někdy i jen pár lidí, setkává s Bohem. Právě tato jednota společenství je to fascinující. V neděli se můžeme všichni společně sejít, chválit Pána a sdílet se.

Je úžasné vidět zapálení pro Krista napříč generacemi. Já osobně jsem nesmírně rád za rozmanitost v Arše. Zastávám názor, že forma je až druhotná věc. Každý má trochu jiný pohled na to, jak by měla bohoslužba vypadat. Právě kvůli tomu mohou vznikat neshody. Ale mnohem důležitější je soustředit se a užívat si onoho společenství. Takovéto společenství není vůbec samozřejmostí. Společenství lidí, kteří mají stejnou víru, a Boha. A právě při nedělním shromáždění můžeme naši jednotu vnímat nejsilněji.

Nedělní bohoslužba je také čas růstu. Můžu nejen rozjímat při chválách, ale i plně se ponořit do Písma. Nedělní kázání je pro mě osobně stěžejním slovem pro celý následující týden. Postupem času ale vnímám, že v neděli není dobré jen čerpat, ale je důležité i dávat. Každý má jiné obdarování. Někdo doprovází při chválách, někdo má dar slova a já sedávám ve zvukařské kabině. Důležité pro mě ale je, že to není bohoslužba „jejich“, ani „moje“, ale „naše“. My všichni jsme součástí bohoslužby a tvoříme ji. Nemusí se to na první pohled zdát, ale každý se na bohoslužbě podílí. I samotná přítomnost je klíčová a naše chování a nálada tvoří atmosféru bohoslužby. Proto, když v neděli vcházím do sálu, snažím se, a ne vždy se mi to daří, uvědomovat si, že naše shromáždění je unikátní čas, kdy se můžeme všichni společně scházet s Bohem.

Matěj Macháček

Druhou zářijovou neděli při bohoslužbě jsme oslovili nahodile 54 členů sboru a anonymně jsme jim položili 10 otázek na téma ***Liturgie v našem sboru.***

Z rozdaných 54 lístků se vrátilo 49. Mezi oslovenými

- ve **skupině do 35 let** převažovali mladí lidé ve věku **15-24 let** (10 dotázaných) a
- ve **skupině od 35 let** převažovala generace **35-44 let** (11 dotázaných).

Poměr obou skupin (do 35 : nad 35) byl 16:30 a 3 oslovení neuvedli věk.

Děkujeme všem, kteří se ankety zúčastnili.

A jaké jsou odpovědi na otázky:

1. Bohoslužeb se zúčastňuji obvykle:

Všichni dotázaní na otázku odpověděli a téměř **82 %** navštěvuje bohoslužby každou neděli (40 dotázaných) a **18 %** pak 2x až 3x za měsíc (9 dotázaných).

Přitom v prvním případě muži převažují nad ženami **(90:76)%**.

2. Vyhovuje mi délka bohoslužeb:

Téměř **59 %** dotázaných uvedli čas max. cca 1,5 hod, téměř **33 %** dotázaných nemá problém s časem a zbývajících respondenti na otázku neodpověděli.

3. Považuješ modlitební setkání před bohoslužbou za důležité?

Většina dotázaných odpověděla „ANO“ nebo „spíš ANO“, cca **(45 a 29)%** s převahou mužů, odpovědi „NE“ nebo spíš „NE“ jsou srovnatelné, víc jak **(4 a 4) %**,

14 % dotázaných uvedlo „NEVÍM“, s převahou žen, a cca u **4%** není odpověď vyplněna.

4. Chvály a písně mě oslovují a povzbuzují.

Na tuto otázku odpověděli všichni dotázaní.

Přitom **69% dotázaných** zvolilo odpověď „ANO“ a **22%** odpovědí je „spíš ANO“.

Odpověď „NE nebo spíš „NE“ uvedli 3 z oslovených, tj. víc jak **6%**, s převahou žen.

Odpověď NEVÍM se objevila jen 1x.

Odpověď „ANO“ zvolilo **81% mužů** a **68% žen**, naopak v odpovědi „spíš ANO“ převažují **ženy téměř 20%, muži 14%**, tedy v součtu je stav mužů a žen **(95:88)%**.

5. Alespoň jeden člověk mi nedávno řekl, že jej oslovilo kázání - mluvílo přímo do jeho situace.

Na tuto otázku odpověděli rovněž všichni dotázaní.

Přitom **51% dotázaných** zvolilo odpověď „ANO“ a víc jak **22%** odpovědí je „spíš ANO“.

Odpovědi „NE nebo spíš „NE“ jsou ve stejném poměru téměř **(10 a 10)%**, s převahou mužů. Odpovědi NEVÍM je cca **6%**.

Odpověď „ANO“ zvolilo **57% mužů** a **52% žen**, naopak v odpovědi „spíš ANO“ převažují **ženy 28%, muži 14%**, tedy v součtu je stav mužů a žen **(71:80)%**.

6. Alespoň v jedné konkrétní věci se změnilo mé jednání na základě aplikace kázání.

Na tuto otázku odpověděli opět všichni dotázaní.

Přitom téměř **35%** zvolilo odpověď „ANO“ a téměř **45%** odpovědí je „spíš ANO“.

Odpovědi „NE“ nebo spíš „NE“ jsou srovnatelné cca **(6 a 6)%**, s mírnou převahou žen.

Odpovědi NEVÍM je cca **8%**.

Odpověď „ANO“ zvolilo **44% žen** a téměř **24% mužů**, naopak v odpovědi „spíš ANO“ převažují **muži 57%, ženy 40%**, tedy v součtu je stav mužů a žen srovnatelný **(81:84)%**.

**7. Udělal(a) jsem konkrétní kroky víry a poslušnosti
v důsledku vyučování o soucitu, milosrdenství a spravedlnosti.**

Většina dotázaných odpověděla „ANO“ nebo „spíš ANO“ cca **(27 a 33)%**,
Na otázku „NE“ neodpověděl žádný muž a naopak na otázku „spíš NE“ neodpověděla žádná žena, přitom odpovědi jsou vcelku srovnatelné cca **(6 a 6)%**.
Cca **27 %** uvedlo „NEVÍM“, tj. **13** dotázaných, a pouze **1**, tj. cca **2%**, neuvedl odpověď.
Odpověď „ANO“ zvolilo **32% žen** a téměř **24% mužů**, naopak v odpovědi „spíš ANO“ převažují **muži 33%, žen je 28%**, tedy celkem je stav mužů a žen srovnatelný **(57:60)%**.

8. Koho upřednostňuješ pro závěrečné vyslání a požehnání.

Téměř **74 %** dotázaných zvolilo „kázajícího“,
2 z dotázaných, tj. cca **4%** zvolilo „vedoucího bohoslužby“,
ostatním, tj. cca **20%** dotázaných, je to jedno a **1x** odpověď není vyplněna.

9. Možnost pozvat někoho na bohoslužbu – vyber jednu z možností.

Na otázku odpověděli všichni a to s následujícím výsledkem pro jednotlivé možnosti:

- nemám problém pozvat kohokoliv - bohoslužba je vždy velmi dobrá: téměř **37%**
- s určitými výhradami bych bez obav někoho pozval(a) - bohosl. bývá celkem dobrá: **20%**
- pozval(a) bych jen určité přátele: téměř **41%**
- své přátele bych nepozval(a): **2%**

a ve skupině muži, ženy:

- nemám problém pozvat kohokoliv - bohoslužba je vždy velmi dobrá: **(43:32)%**
- s určitými výhradami bych bez obav někoho pozval(a) - bohoslužba bývá celkem dobrá: **(24:16)%**
- pozval(a) bych jen určité přátele: **(33:48)%**
- své přátele bych nepozval(a): **(0:4)%**

10. Stručně napiš, co bys změnil(a) na naší bohoslužbě?

Na otázku neodpovědělo **10** dotázaných, tj. cca **20%**.

Odpověď NIC nebo NEVÍM uvedlo **7**, tj. víc jak **14%**.

Ostatních **32** dotázaných tj. víc jak **65 %** uvádí návrhy, které lze shrnout:

- 1) vést k větší osobní kázni - je třeba, abychom se před vstupem do sálu ztišili, aby zahájení a začátek bohoslužby byl přesný, důstojný, v klidu a soustředění. Důstojný přístup k VP je rovněž věcí osobní kázně každého účastníka (*hluk při VP*).
Tomuto tématu se věnují jen ženy.
- 2) mnozí by upřednostnili kratší bohoslužbu (*je snazší se soustředit*), v poměru téměř 2:1.
- 3) většina připomínkovala zpěv a chvály, přitom návrhy jsou v podstatě protichůdné – mnozí požadují více chval a méně písní z kancionálů („více chval“ - „méně kancionálů“ „více živých chval“, „kancionály jen ve výjimečných případech“, „zcela vyřadit kancionály z běžné bohoslužby a nechat je na speciální příležitosti“), ... a jiní naopak by upřednostnili méně chval a více písní z kancionálu: „max. 2x chvály a více písní z kancionálu“ -, „více

- nových písní z kancionálu“.* „Větší rozmanitost písní, více současných písní, které osloví mladé lidi i nově příchozí“. Jiní doporučují zachovat současný stav - oba typy písní.
- 4) „více slyšet o Kristu“ napsal jeden muž ve věku 55-64 let, někteří doporučují soustředit se na srozumitelnost pro nevěřící, větší přístupnost pro mladé a lidi současné doby.
 - 5) mnozí by uvítali více osobních svědectví (*nejlépe předem připravených*), třeba jen každodenní drobná svědectví, jako reakci na kázání – a doporučují využít např. pravidelný prostor mezi chválami, dát čas pro přípravu např. během písně.
 - 6) někteří vidí jako dobré, aby děti byly součástí bohoslužby – „*před odchodem do besídky pozvat děti dopředu a modlit se za ně*“. Jiní by zapojili děti např. slovíčkem pro děti, žehnáním dětem třeba i v rámci VP (*rodiče přijímají chléb a víno, dětem je žehnáno*).
 - 7) pouze jen v jednom případě se objevil názor „*zrušit tichou VP*“.
 - 8) mnozí se zaměřili k „*stání – sezení*“ při bohoslužbě – „*méně časté vstávání a sedání*“, „*nepovinné stání při modlitbách*“, změnit = „*stát při zpěvu, sedět při modlitbě*“ (dnes je tomu zpravidla naopak). „*Přímé výzvy moderátora k sezení při zpěvu evokují, jakoby chválení zpěvem bylo v našem boru doporučováno v sedě!* – napsal 1 z dotázaných. Naopak - stát při modlitbě vnímají někteří jako projev úcty k Bohu a většině to nevadí.
 - 9) aby byli připraveni ti, co „mluví“ za kazatelnou a nečekalo se, až přijdou. Zkrátit mezi proslovy (např. *kdo přijde, co přečte, zazpívá*, apod.)
 - 10) nedávat oznámení po kázání, také je promítat.
 - 11) vícekrát se objevilo upozornění na špatné ozvučení v sálu.

Je možná zajímavé, že byť ne záměrně se podařilo oslovit ty, kteří zpravidla na bohoslužbách nechybí. Kdybychom vzorek použili v celosborovém měřítku, pak by odpovídal cca 150 účastníkům bohoslužeb, což naše zkušenosti nepotvrzují. Většině oslovených by vyhovovala délka bohoslužby do 1,5 hod. Možná, že zde hraje skutečně roli určitá hranice, kdy se dokážeme dostatečně soustředit. Přesto, že většina považuje modlitební chvíle před bohoslužbou za důležité, je účast na nich spíš nízká. Další tři otázky by mohly naznačovat, zda kázání ovlivňuje náš osobní život, a zda se o kázání spolu sdílíme. Kázání je výkladem Božího slova, je centrem našich bohoslužeb a jistě jeho smyslem je proměna našeho života mocí Ducha Božího. Je určitě dobré, že v tomto případě převažují odpovědi „ANO“ nebo „spíš ANO“. Co se týká chval a písní, má každý způsob uctívání své zastánce, kteří upřednostňují jeden nebo druhý způsob. A možná nad naše očekávání jsou i mezi mladými do 25 let ti, kteří by uvítali více kancionálových písní, ale stejně tak více chval. Méně písní z kancionálu nebo jen pro specifické bohoslužby je názor některých ve věku cca 40 a více let. Zařazovat více nových písní z kancionálu by viděl někdo z nejstarších oslovených. Jsou však mezi námi i ti, kteří současný stav považují za dobrý (*oba typy písní jako dosud*). Kdy stát a kdy sedět v průběhu bohoslužby? Pro některé „stát při modlitbě“ je samozřejmé jako projev úcty k Bohu. Zamysleme se každý sám pro sebe, jaký je náš důvod kdy „stát /sedět“.

Proč chodím na bohoslužby? Otázka, která se v anketě neobjevila, ale myslím, že pokud bych položila tuto otázku účastníkům bohoslužby, odpovědi by mohly třeba být – Bohoslužba je čas, kdy mohu uctívat a chválit Boha. Jiní by mohli uvádět potřebu rozumět Bibli, rádi přemýšlí o Božím Slově a kázání často mluví do konkrétní životní situace posluchačů. Mnozí by třeba zdůraznili povzbuzení ve víře i skrze společné modlitby nebo svědectví, se kterým se navzájem můžeme sdílet, protože tvoříme společenství dětí nebeského Otce v Pánu Ježíši Kristu a jsme rádi spolu.

Dagmar Kalvachová-Pol.

David Novák: Tahle církev není pro starý!!!

Nové sbory, které založí mladí lidé, nasazení, vize, mocné chvály, sborový facebook, práce s lidry, prezentace, tematická kázání na aktuální témata jako např. identita křesťana, jak mít v životě cíl, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle, leadership, moderní církev, mladí pastoři zaměřeni na vedení, investování do „efektivních služebníků v kterých je potenciál“... zní to skvěle ne? Kolikrát jsem tato a podobná slovní spojení v poslední době v kontextu církve slyšel a četl... a přemýšlel, jak se to poslouchá těm, pro koho výše zmíněná spojení jsou nesrozumitelná a kdo se cítí čím dál více mimo mísu. Zdá se mi, že určitý nezanedbatelný proud evangelikálních kruhů se šine směrem, který R. Rohr nazývá „teologií první poloviny života“. Nechci opisovat Rohra, jen chci napsat, že teologie, tedy to, co říkáme a myslíme o Bohu, vždy více či méně ovlivňuje to, v jakých podmínkách žijeme. Teologie první poloviny života odráží, že více či méně život funguje a že leccos ještě máme pod kontrolou včetně některých schémat, jaký je Bůh. Jenže...

Jenže... Nyní se představte, že trpíte lehkou inkontinencí, stydíte se za to, špatně slyšíte, prožíváte samotu, protože „mladí už žijí svým životem“, nějak se musíte vyrovnávat s myšlenkou smrti, bojíte se, co se stane, až jednou budete nemohoucí a vy „budete na obtíž“, slábne vám zrak a prostě už vám není 20 ale ani 50. Přijdete do sboru a posloucháte (zdůrazňuji, posloucháte, protože to, co se zpívalo kdysi, už dávno bylo odhozeno novou generací na smetiště dějin) písně typu „ve smělé důvěře, kráčím ve víře“. Snažíte se připojit, i když prožíváte pocit zahanbení, že se bojíte samoty a nedokážete do odevzdat Bohu. Nakonec nestíháte dynamice zpěvu, a tak to vzdáte. Následuje svědectví jakéhosi misionáře, který potřebuje „narajsovat“ peníze, na zasloužený třítydenní odpočinek v Chorvatsku. Celý rok dělal misii a prožívá únavu. Dokonce v poslední době nemůže ráno vstávat, což může značit nebezpečí deprese! Na konci pobytu za ním přijede tým mládeže tvořit vizi na další rok. Proto když nějaké peníze zbydou, využije je mládež. Misionář navíc prožívá těžkou životní situaci, protože ho bolí pravá ruka, kterou si zranil při hraní baseballu. Pastor ho ale uklidní slovy o tom, že utrpením nás Bůh něco jistě učí. Následuje vzkládání rukou starších a mazání olejem na misionářovu hlavu – přesně jak je to v Písmu ohledně nemocných.

Po sbírce, na kterou přispějete, následuje další svědectví jakéhosi mladíka o tom, že Pán je cool, protože když se v pátek ráno modlil, aby udělal písemku, tak jí udělal. Následuje radostný potlesk, jak Pán pomáhá zbožným vyjít ze zkoušek vítězně. Cítíte bolest pravého kloubu, za jejíž odstranění se již rok modlíte, ale Pán mlčí. Asi nejste cool... nebo jak to ten mladík říkal. Poté jsou oznámení, ve kterých se dozvídáte, že sbor má „vizi zbudovat nové lidry“ a že se již překládají materiály a že brzy přijedou přátelé z USA, kteří nás to naučí. Přemýšlíte o tom, že jste celý život vedli druhé lidi, když jste pracovali v různých civilních zaměstnáních, mihají se vám v paměti chvíle, když vám STB vyhrožovala vyhozením z práce, říkáte si, že byste třeba některými těmito zkušenostmi mohli přispět, ale zároveň víte, že když nejste osloveni, nemáte se sami nabízet. A tak jste ticho.

Poté přichází pastorova výzva, že oznámení najdete na sborovém facebooku a webu. Jste rádi za nové technologie, jenže už je nějak nedáváte. Ale co, nějak se to k vám zprávy snad dostanou. Následuje kázání, kdy sebevědomý mladý muž hovoří o tom, že s Kristem nikdy nejsme sami. Ano nejsme – to víte moc dobře, protože za poslední rok za vámi skoro nikdo se sboru nepřišel a vy se stydíte si o návštěvu říkat. Kdo by se také zabýval člověkem

jako vy, který není pro sbor perspektivní? Nikdo vám to takto neřekl, ale nějak to hluboko v sobě cítíte. Dalším problémem je, že pastorovi rozumíte jen něco. Mluví strašně rychle a vy prostě nestíháte. Štve vás to, protože skoro všemu rozumíte, ale bez zbylých dvaceti procent vlastně nerozumíte. Shromáždění se neúměrně protahuje a vy stále více potřebujete na záchod. Jenže sedíte uprostřed řady a navíc se bojíte, abyste při manévru ze sedu do stoje neupadli. Situace začíná být kritická... na chválicí skupinku ale „sestoupil Duch svatý“, což znamená další písně. Po písních kazatel ještě přidává srdceryvné svědectví o svých duchovních zápasech. Nějak ho chápete, prožívá samotu, a kde jinde to má sdělit, ale vy chcete na záchod. Nakonec to risknete a nespádnete, protože mladík vedle vás vám pomůže. Jak skvělé, že máme mládež!

Když se vrátíte, je po shromáždění. Rád byste se s někým dal do řeči, ale mladí se baví s mladými, a tak sedíte a čekáte. Nakonec odcházíte a jste vděční za srdečný stisk ruky od vašeho bratra kazatele a za jeho dotaz, jak se máte. Pokoušíte se odpovédět, ale kdosi vám skáče do řeči a vysvětluje pastorovi, že je třeba „nebát se nových technologií“. Chvíli čekáte, zda dokončíte svojí odpověď, jenže pastor vás už neregistruje. Proto odcházíte. Kdesi hluboko v duši toužíte, aby za vámi někdo se sboru přišel, máte co předat, prožíváte samotu, ale nechcete zdržovat. Navíc váš sbor je efektivní a návštěva u vás prostě efektivní není. Víte to moc dobře... Už z vás nikdy nebude leader, nemáte vizi, nerozumíte dnešnímu světu. Najednou vám probleskne hlavou název jednoho filmu, na který se dívalo vaše vnouče: Tahle země není pro starý. Vám dochází, že tahle církev není pro starý. A tak odcházíte zpět do své samoty...

Ne, nejedná se o svědectví, ale o střípky z různých rozhovorů v různých sborech a církvích. Zatím si stále nedokážu představit, jak se budu cítit v kůži výše popsaného fiktivního člověka a asi naivně doufám, že se do ní nedostanu. Zároveň vím, že nemoci přijdou, světu kolem sebe budu rozumět stále méně a jednou nebudu tím, kdo je na čele sboru, ale budu stát pod pomyslným pódiem.

To, co mě na některých (zdůrazňuji některých) myšlenkách ohledně zdravé církve znepokojuje, je, že se jen málo počítá s těmi, kdo jsou staří, nemocní, postižení atd. Jako by tito lidé do církve až tak moc nepatřili. Nepočítá se s nimi. Jistě není správné dělat „církve jen pro staré a nemocné“, ale ani opačný extrém není řešením. I proto mě některé modely ohledně sborů nepřesvědčují. Jsou možná funkční, ale nikoli pro všechny. Nechci se rozepisovat, jak vypadá stáří, nemoc nebo postižení, protože to prostě nevím. Zároveň je třeba nenechat se příliš unášet slovy o efektivitě, plánování, měřitelných vizích a nevím o čem ještě. To funguje do jisté míry s mladými a zdravými lidmi, ale to naštěstí nejsou všichni, kdo tvoří církev. Odpovědí pak není anti-efektivita, žádné plánování, někdy až fatalismus, ale vědomí, že toto vše má svoje limity. Jako lidé máme tendenci žít v extrémech. Buď zdraví, nebo nemoc. Mládí nebo stáří. Buď a nebo. Tohle funguje snad v myšlenkách, nikoli ale v životě. A tak když přemýšlím nad zdravou církví, pak jedním z jejích rysů je, že unese i slabé a spolu se slabými je církví misijní a otevřenou. Slabých se nezbavuje, ale žije s nimi. Jde totiž o to, že i sbor, který roste, má dobré vedení, kázání a nevím co ještě, je bez slabých vlastně sborem nemocným...

Zdroj: Blog Davida Nováka

Pro SL použito s vědomím autora.

Ohlédnutí za prázdninami

BESÍDKA a AWANA

Pro letošní AWANA tábor jsme vybrali biblický program Hledači vzácných kamenů z Dětské misie založený na základě knihy Nehemjáš. S dětmi jsme procházeli historické události návratu Izraelského lidu z vyhnanství zpátky do Jeruzaléma. Spolu s Izraelským lidem děti obnovovaly zřícené Jeruzalémské hradby, které jsme pro ně na táboře připravili. Děti je obnovovaly lepením látkových kamenů, které dostávaly za nasbírané body a lepily je na připravený model hradeb.

Stejně jako minulý rok se podařilo i tentokrát udržet osazení tábora v množství, které pojme rekreační zařízení v Miletíně bez nutnosti stavět stany navíc. Společně s nejmladším účastníkem Jáchymkem Řehákem nás bylo rovných 60, z toho 20 dětí z AWANA klubu Pardubice a 20 dětí z katolické farnosti Trutnov. Měli jsme skvělý tým ochotných služebníků, kteří se navzájem doplňovali a sami vyhledávali příležitost, kde je potřeba přiložit ruku k dílu.

Myslím, že i děti měly mezi sebou velmi hezké vztahy a díky tomu jsme nemuseli řešit žádné spory, ale naopak jsme si to mohli společně s dětmi užívat. Všechny děti i dospělé Pán ochraňoval a zachoval po celou dobu tábora ve zdraví a bez zranění. Bylo nám dopřáno velmi příjemné počasí včetně jednoho ochlazujícího deště. Kontrola z hygienické stanice se u nás stavila jen narychlo, protože spěchala na ohlášenou událost na jiném táboře.

Možná jsme byli ke konci tábora trochu fyzicky vyčerpaní, ale o to více duchovně posílení. Tak to alespoň u sebe prožívám já sám a každý rok zakouším, jak úžasný a veliký je Pán. Je velmi příjemné prožívat, jak je Pán spolu s námi na táboře přítomen a jak s námi jedná skrze děti, tým i duchovní program. Pokaždé, když se takto Bůh k naší společné službě přiznává, tak je to pro mne velkým povzbuzením a potvrzením, že se skutečně jedná o Boží dílo a že naše služba není marná. Pouze Jemu, Pánu Ježíši Kristu, patří veškerá moc i sláva a náš veliký dík.

Jirka Hrubý – hlavní vedoucí tábora

Miletínská hymna

Text: Lenka Špeldová a Markéta Semeráková, Hudba: Jiří Špelda

Nehemiáš

1. Nehemiáš, číšník královský
propukl v pláč bolestný,
Jeruzalém zbořený hradby má,
propustí ho král?	hradby budou stát.
3. Buduješ dál hradby s lidem
svým
nepřítelům odoláš zlým
S Hospodinem plány naplníš
strážce postavíš	Prohlédne liti na něj ušité
stavbu dotáhne
5. Hradby stojí, lid se raduje
Božímu slovu naslouchá
Domy uvnitř hradeb buduje
Bůh tu s námi je.
2. Když staví Bůh Jeruzalém
tak neváhej, nemusíš se bát
Zprvu tvůj plán zdál se bláz-
nivej	4. Když Boží lid, trpí bezpráví
Nehemiáš zasáhne	

Refrén: Nehemiáši vyjdí vstříc vystavět hradby města, Hospodin bude při tobě, jen tudy vede cesta.

Miletín 2018

DOROSTOVÝ TÁBOR "BOJ O ZLATO"

28.července jsme se v dopoledních hodinách sjeli opět v "Krokodýlí zátoc" na břehu říčky Ličné, abychom ve společenství 32 dorostáků, 8 vedoucích, 2 kuchařek a zásobovače prožili čtrnáct požehnaných dnů.

Dorostáci byli rozděleni do 4 družinek pod vedením Lojzy s Dolkem, Vojty-Ufona s Terkou, Kuby s Eliškou a Máji s Áďou. Tábor byl sice nazván "Boj o zlato", ale spíše než aby se bojovalo, budovalo se a hledalo.

Každá z družinek postavila například domeček z přírodních materiálů pro neznámé zvíře (tím byl jeden z dorostáků), který byl posléze testován na nepromokavost politím vodou z ešusu. Dále na louce poblíž říčky vyrostl milíř, ve kterém se podařilo vyrobit dřevěné uhlí. V lese kousek od tábořiště dorostáci vyhloubili studánky, které se opravdu zaplnily vodou. Poblíž nich si pak družinky zbudovaly provizorní přístřeší, kde jednu noc přespaly. V potoce dorostáci rýžovali "zlato" a ze získaného "zlata" měli možnost ve vybudované peci pomocí dřevěného uhlí (a uhlí doneseného při celodenním výletu do skutečného dolu) odlít malý výrobek.

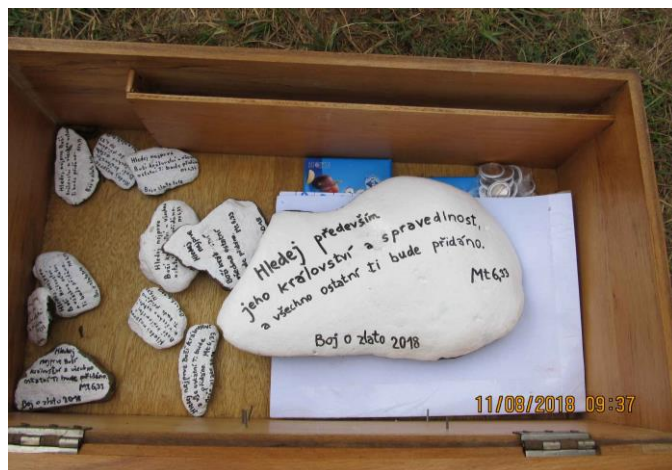
Hledali zprávy, vodu, vhodné místo na přespání...a na samém závěru skutečný poklad při pokladovce. Tím byl kamínek s nápisem *"Hledej především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní ti bude přidáno. Mt.6,33"*.

Všemi těmito činnostmi jsme utužovali vzájemná přátelství. Duchovními programy večer u táborového ohně jsme pak prohlubovali svůj vztah s Pánem. Po každém programu následovala diskuze v jednotlivých družinkách. Bibli jsme společně otvírali ještě na konci poledního odpočinku při čtení knihy 2.Korintským. Postupně jsme směřovali k tomu, že největším pokladem je Boží království. Toto úsilí vyvrcholilo při posledním programu, který měl Martin Tabačan, výzvou k rozhodnutí. Na tuto výzvu zareagovalo několik dorostáků, kteří pak vše předkládali na modlitbách Pánu pod vedením vedoucích.

Chvála Pánu za celý tábor!

Do nového školního roku v dorostu nastávají některé změny. Kromě toho, že se těšíme na nové dorostácké tváře (pozvete všechny, kteří započali 6. třídu a ještě nedochodili 9. třídu), jsme se na konci tábora rozloučili s vedoucími Májou Halbrštátovou a Honzou Dolečkem. Na zkušební dobu jako vedoucí nastupují Kuba Horák a Radek Kalenský ml. Z USA se nám vrací Martina Peterová. Už se těšíme na nové společné zážitky při pravidelných schůzkách v pátek od 16.30 do 19 hodin a dalších akcích (Sión, Sjezd dorostů v Praze, přespávačky...).

pro SL napsala *Lydie Blažková*

Dorostový tábor 2018

ENGLISH CAMP MLÁDEŽE

Přípravy na English camp začali ve znamení nejistoty, zda vůbec proběhne. Nebyl totiž, kdo by ho zašitoval jako hlavní vedoucí. Nejistotu vystřídala naděje, když se Taby (Martin Tabačan) připojil do týmu vedení mládeže jako hlavní vedoucí. S touto rolí v podání našeho kazatele se pojí dvě pravidla: 1. Hlavní vedoucí má vždy pravdu a 2. hlavní vedoucí má vždy smůlu. V duchu druhého pravidla se po několikaleté pauze stal opět nejdůležitějším člověkem našeho kempu.

Jednou z klíčových součástí příprav na první týden prázdnin jsou návštěvy středních škol v Pardubicích. Již druhý rok bylo vidět vyslyšení modliteb a mohla proběhnout prezentace kempu na gymnázium Dašická, to se roky nedařilo.

Pro mě osobně je kemp skvělý čas, kdy tým složený z mládežníků a Američanů z Arkansasu spolupracuje na společném díle. Pokaždé mě těší vidět sloužit tým složený mládežníků a Američanů z Arkansasu, spolupracovat na jednom díle přesto že pocházíme z jiných konců světa. Můžeme se tak od sebe navzájem učit a povzbuzovat. Především když vím, jakou je to pro ně obětí. Kolik hodin brigád, příprav, aby mohli jet do Čech sloužit. To je mi opravdovou inspirací.

Dan Miláček

RELAX MLÁDEŽE 2018

Jak je již tradicí, i letos se mládež vydala na svůj letní pobyt s názvem Relax. Tento rok jsme strávili na chatě Tyra nedaleko Třince. Chata se nachází na odlehlém místě v horách, byli jsme tak celý týden mimo civilizaci v přírodě. Bůh nám dopřál nejen skvělé místo, ale také krásné počasí. Po celou dobu bylo slunečno, až poslední den odpoledne nám zapršelo. Relaxu se zúčastnilo téměř 30 mládežníků, mimo jiné se k nám připojili také někteří mládežníci z Chrudimi.

Duchovní programy se tento rok navracely k základům křesťanského života. Mládežníci tak měli příležitost zamyslet se nad svým vztahem k modlitbě, Bibli, církvi a nad svým postojem k šíření evangelia. Celorelaxová hra byla postavena na odvaze jednotlivých mládežníků – napříč celým týdnem plnili mládežníci sami za sebe různé výzvy a přicházeli na kloub záhadným šifrám. A abychom také lépe poznali místní přírodu, vydali jsme se uprostřed týdne na téměř celodenní výlet na Javorový vrch. Celý pobyt uzavřel modlitebně-chválicí večer, na který si hudební skupinka připravila několik bloků chval.

Relax byl opět po roce skvělou příležitostí k prohloubení vztahů mezi mládežníky navzájem a jejich vztahu s Bohem. Letní mládežnickou dovolenou jsme si tak skvěle užili a nabrali jsme síly na další školní rok a všechny mládežnické akce, které nás v něm čekají. Děkujeme velmi všem, kteří se za Relax modlili a kteří se modlí za mládež.

Tereza Bečková

Relax mládeže 2018

RODINNÝ ENGLISH CAMP

Rok se s rokem sešel a tým REC 2018 byl na konci června opět kompletní. S Američany z Indiany jsme se přivítali jako s dobrými známými, seznámili jsme se s několika novými tvářemi, a navázali jsme tam, kde jsme skončili před rokem. Příprava dalšího ročníku REC se rozeběhla bezprostředně, s veselou myslí (a vydařenou pizzou :o).

Přípravy letošního REC provázela obtížná komunikace se zástupci hotelu Medlov, což vyústilo v nepříjemné překvapení ihned po příjezdu, kdy jsme zjistili, že rezervované společné prostory i některé pokoje nejsou první dny k dispozici. První večer měl proto outdoorový nádech. Ale na náladu přítomných to nemělo žádný vliv, překvapivě spíše naopak. REC 2018 se směle rozeběhl na plné obrátky: dopolední výuka angličtiny pro dospělé, program s angličtinou pro děti, odpolední výlety (např. Discgolf Pílská, Centrum Eden v Bystřici pod Pernštejnem s malým pivovarem, novodobým skanzenem a několika expozicemi), procházky okolní přírodou, koupání v rybníce, před večerí dobrovolná - nicméně velmi oblíbená – konverzace a po večerí přednáška a svědectví vždy jednoho z členů amerického nebo českého týmu. Na závěr dne volná konverzace u baru, příp. společenské hry.

REC 2018 byl doslova pohádkový – každý den byl zaměřen na jednu pohádku, ať už současnou (např. Ledové království), tradiční (např. Sněhurka, Perníková chaloupka), či pro Čechy méně známou Jack a kouzelná fazole. Ukázalo se to jako dobrá volba, poněvadž dětí byla tento rok opravdu hojnost, a místo původních 3 dětských skupin byly nakonec 4. Pro dospělé studenty byla tato témata pouze výchozím bodem k dalšímu povídání...

Po celý týden jsme mohli prožívat Boží pokoj a pospolitost skrze Ducha Svatého. Loučení bylo smutné, ale plné naděje, že se za rok opět uvidíme. V průběhu roku připravujeme několik společných akcí s REC táborníky a dá-li Pán i REC 2019. Po třech letech na Medlově se porozhlížíme po nové lokalitě...

Děkujeme Vám všem za podporu a Vaše modlitby!

Ben a Pavla Trott

Škola NOE

Zahájeno! Letošní školní rok se naše škola stala úplnou, poprvé v historii **máme otevřeno všech devět ročníků**. 😊😊 Nové prvňáčky přivítali kromě paní učitelky a paní ředitelky také první náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek a zástupce zřizovatele Jan Macek. Přejeme všem našim žákům úspěšný a radostný školní rok!

Škola působí v našem městě již 8. rok a má 160 žáků, a 25 dětí ve školce, družinu navštěvuje 60 dětí. Škola má 35 zaměstnanců.

3. září 2018 – 1. třída ve škole NOE

DUHOVÁ RÁNA VE ŠKOLE NOE

Duhové ráno slouží k budování vztahů a postojů. Scházíme se každé ráno na čtvrt hodiny, střídáme setkání celé školy a setkání třídní. Na začátku si většinou společně zazpíváme, následuje cílená aktivita. V té si děti sdělují své zážitky, vyjadřují svoji náladu, dělí se o své radosti a starosti; pomocí drobných her se učí poznat jeden druhého, udělat mu radost; na základě krátkého textu nebo dramatické situace rozebíráme životní hodnoty a postoje. Učíme děti být citlivé, postavit se k životu čelem, stát se dobrým člověkem; věřícím dětem se snažíme pomoci budovat jejich vztah s Bohem.

Naše ranní setkání končíme krátkou, dobrovolnou modlitbou.

Markéta Chmelová

Za co se modlíme?

Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ř 8:26

A. Lidé

- Nemocní a potřební v našem sboru
- Lidé, kteří nemají možnost být mezi námi

B. Archa

- *za Boží ochranu pro naše společenství*
- *za obnovu rozbitých vztahů*
- *za odvahu k pokání a touhu po smíření*
- *za duchovní obnovu našeho společenství*

C. Škola NOE

- Jednání o nové budově školy NOE a Boží vedení
- Ochranu pro učitele, děti a ostatní pracovníky školy
- Každou 1. Středu v měsíci školního roku se můžeme zúčastnit pravidelného půstu, a od 16 hod modliteb a chval za školu NOE ve sborovně v přízemí školy.
- Pozvánka pro vás - každé poslední pondělí v měsíci od 18 hod modlitby za nový projekt pro NOE

D. Zahraniční misie

- Dětský domov Obnovlenje ve Ržiščevě
- Další pokračování práce Honzy a Jarky

**POKUD BY NĚKDO CHTĚL BÝT ZAŘAZEN NA TENTO SEZNAM,
KONTAKTUJTE PROSÍM REDAKCI SL.**

Martin Tabačan tabycz@gmail.com
Dagmar Kalvachová Pol. dagmar.kalvachova@seznam.cz

Modlitební setkávání za projekt *Budova školy NOE*

Všichni, kterým leží škola Noe na srdci, jsou zváni k modlitbám za školu NOE. Modlitební setkání se konají **každé poslední pondělí v měsíci v Arše v 18 hod** (kromě letních prázdnin). V modlitbách chceme děkovat Pánu za Jeho lásku a péči, kterou nám ve věci školy prokazuje a současně prosit o vedení ve všech záležitostech spojených s tímto projektem. Chceme na modlitbách podporovat práci jednotlivých pracovních týmů. Věřím, že zvláštním způsobem je Pán přítomný při společných modlitbách, jak zaslubuje v Písmu *Mt 18,20*. Na modlitbách se můžeme povzbuzovat ve víře, radovat společně z vyslyšených modliteb a budovat i vzájemné vztahy. V modlitebních setkáních v Arše, i když klademe důraz na nový projekt pro školu NOE, nechceme zapomínat na potřeby současného provozu školy a v tomto ohledu navazujeme na setkávání, ke kterému se schází skupinka pod vedením sestry Evženie přímo ve škole NOE každou 1. středu v měsíci od 16 hod. S týmem, který vede sestra Evženie, spolupracujeme a vzájemně se doplňujeme.

Na setkání s Vámi v Arše se těší za staršovstvo *Dagmar Kalvachová-Pol.*

Osm dnů s knihou Skutků apoštolů (8)

Pardubická nemocnice, čtvrtek dopoledne 16. března 2017, den čtvrtý

Ležím na Kardiologickém oddělení, napojen na přístrojích, ale díky Bohu, mohu číst. Do oběda jsem přečetl 10., 11. a 12. kapitolu Skutků. Zaujal mne křest setníka Kornélia, jenž znamenal zásadní změnu křesťanské misie mezi pohany: I neobřezaní pohané, kteří uvěří v Pána Ježíše, obdrželi dar Ducha svatého a byli pokřtěni.

PETR A POHAN KORNÉLIUS

Petr pobýval v přístavu Joppe (v dnešní Jaffě) v domě koželuha Šimona. Apoštol, dosud zaměřený na službu židům, zde prožil zvláštní proměnu. Jednoho dne měl vidění. Bylo poledne a Petr vystoupil na rovnou střechu domu a objednal si oběd. Než byl obsloužen, zadíval se směrem k obloze a uviděl, jak se z otevřeného nebe snáší veliká plachta plná nejrůznějších zvířat čistých i nečistých a uslyšel Boží hlas, aby zabíjel a jedl. Byl vyděšený, nikdy nic podobného nejedl. Podle židovského zákona se nečistá zvířata nesměla jíst (Lv 11). „*To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvřňuje a znečišťuje*“ (Sk 10, 14). Hlas mu třikrát vysvětluje, že to, co Bůh prohlásí za čisté, nemá pokládat za nečisté. Petr o Božím sdělení přemítá, modlí se, je však vyrušen. Přišli poslové Kornélia, velitele římské posádky v Cesareji, aby ho pozvali do domu římského pohana. Petr pozvání přijal. Druhý den se vydali do Cesareje. Pán domu Petra uvítal s celou svou rodinou a přáteli. Padl před ním na kolena. Petrovi se to nelíbilo a požádal Kornélia, aby vstal. Vysvětlil mu, že je pouze člověk, který přišel, aby všem sdělil důležitou zprávu. Řekl jim:

„*Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvřňuje nebo znečišťuje. Proto jsem také bez váhání přišel, když jste pro mne poslali, a nyní se ptám, jaký jste k tomu měli důvod*“ (Sk 10, 28–29). „*Chceme slyšet vše, co ti Pán uložil,*“ odpověděl Kornélius (Sk 10, 33).

Petr jim řekl, že Bůh nikomu nestrání, ale že v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří. Poté vydal svědectví o Ježíši Kristu.

„*Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. Bratři židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého*“ (Sk 10, 44–45). Petr poznal, že Bůh daroval Ducha i pohanům a dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista.

Kazatel Jan Urban k tomuto příběhu kdysi (1965) poznamenal: „*Pán Bůh dává Ducha svatého lidem všech ras a všech národů, jestliže uvěří v Pána Ježíše. Duch svatý nepotřebuje ani cestovní pas, ani vstupní vízum. On prostě přichází a královským právem vstoupí do lidského srdce. Ale dveře srdce nikdy násilím nevylomí. U dveří počká, až mu člověk otevře. Už jsi mu otevřel?*“

Ladislav Vopelák

Literatura:

1. Nový Zákon s výkladovými poznámkami, Česká biblická společnost, 1991.
2. Stott R. W. John: Zápas mladé církve, Návrat domů, 1990.
3. Ilustrovaná encyklopedie Bible, Knižní klub 2013.

Informace z Elimu

PROGRAM SENIORKLUBU NA ŘÍJEN A LISTOPAD 2018

Začátky programů jsou v 17 hodin!

Středa	26.9.	beseda s primátorem Pardubic M. Charvátem a starostou MO Pardubice 2 R. Hejným o problematice Polabin, Cihelny i celého města
Středa	3.10.	Madagaskar – videoprojekce
Středa	10.10.	Jižní Norsko - 1. část cestopisného filmu pana J.Nováka
Středa	17.10.	Irán – cestopisná přednáška pana J.Soukupa
Neděle	21.10.	Proměna Ugandy očima F. Krampoty – beseda s promítáním
Středa	24.10.	Kanada – videoprojekce
Středa	31.10.	Mauritius – videoprojekce
Pondělí	5.11.	Pardubická architektura z období 1. republiky – přednáška arch. M. Petráně s promítáním
Středa	7.11.	Jižní Norsko – 2. část cestopisného filmu
Středa	14.11.	Albánie – cestopisná přednáška pana J.Soukupa
Středa	21.11.	Kampánie (Neapol, Pompeje, Vesuv) – cestopisná přednáška pana J.Krejčího

Cvičení (protahovací)

pro seniory 60+ začíná **ve čtvrtek 4. října v 9.20 hod.** v malém sále Archy. Zveme další zájemce o cvičení. Informace u Vl. Lukáše

Pozdrav z Bystrého

Někteří z nás se zúčastnili Dne vděčnosti ve sboru CB v Bystrém, při kterém si tamní společenství připomínalo 150 let od založení sboru, 130 let od úmrtí prvního kazatele a zakladatele sboru Jana Balcara a 100leté výročí naší republiky. Kromě pozdravů od bratrů a sester jsme přivezli 2 nabídky:

- 1) kniha **Jan Balcar (životní příběh tkalce a kazatele)** je zpracována velice erudovaným a čtivým a způsobem. Na výsledku je znát pětiletá doba pečlivých příprav a studování historických materiálů sestry Terezy Vinterové z bysterského sboru. Cena 250 Kč.
- 2) **Balcarovy oplatky** (s příchutí vanilky, skořice, oříšků, chili...). Obal má z jedné strany popis a z druhé fotografie z historie i současnosti sboru. Cena 40 Kč.

V případě vašeho zájmu o zmíněné nabídky se přihlaste u V.Lukáše nebo D.Kalvachové – dubinské a objednali bychom zboží společně.

VL

Služby CB

Kázání v mp4 a textové podobě www.cb.cz/pardubice
Nahrávky biblických hodin v mp4 kancelář Archy

Knihovna (půjčování knih vždy po shromáždění)	Irena Hambálková	tel. 461 100 142
Kurzy Alfa	Martin Hambálek	tel. 774 319 418
Awana klub	Dagmar Kalenská	tel. 606 723 207
Práce s dorostem	Alois Blažek	tel. 778 770 680
Schůzky mládeže	M.Tabačan	tel. 774 134 301
Evergreeni	Marek Kalvach	tel. 736 466 891
Chválicí skupinka	Petr Kalvach ml.	tel. 777 043 356
Chválicí skupinka	Jiří Čermák	tel. 730 617 153
Kancelář sboru	Marie Kampová	tel. 731 143 403
Pracovník kanceláře, pokladník		tel. 732 157 375
Varhanní doprovod	Daniela Kampová	tel. 721 507 844

NOE - Křesťanská a základní škola a mateřská škola

FINANČNÍ DARY NA POTŘEBY ŠKOLY můžete posílat na účet školy:

Číslo účtu: **2200446559/2010 Fio banka, a.s.**

Konst. Symbol:

Variabilní symbol pro ZŠ: **99** a dále rodné číslo bez čísla za lomítkem

Variabilní symbol pro MŠ: **88** a dále rodné číslo bez čísla za lomítkem

Do poznámky uveďte Vaše číslo telefonu.

E L I M P a r d u b i c e

křesťanská společnost pro diakonii z.s.

Výbor pobočky: Vladimír Lukáš – předseda
Eva Widenská
Petr Kalvach ml.

Struktura činnosti.

Kavárna a knihkupectví - vedoucí Dagmar Kalvachová (Dubinská)

Seniorklub - vedoucí Vladimír Lukáš, zástupce - Petr Kalvach st.

Číslo účtu (pro vaše případné sponzorské dary). **3368788389/0800**

Pravidelná setkání

NEDĚLE	Modlitební chvíle Bohoslužba Bohoslužba	09:00 hod. 09:30 hod. 09:15 hod.	Archa, kavárna Archa, velký sál Kvasín
ČTVRTEK	Awana klub Studium Bible	17:00 hod. 18:30 hod.	Archa Kvasín, sudé týdny
PÁTEK	Dorost	16:30 hod.	Archa, klubovna
SOBOTA	Mládež	18:00 hod.	Archa, malý sál
NEDĚLE	Evergreeni	18:00 hod.	Archa, malý sál

Číslo účtu sboru CB Pardubice 2000380583 / 2010

Konstantní symbol 558

Variabilní symbol

Při úhradách používejte prosím jako variabilní symbol své rodné číslo datum narození (bez čísla za lomítkem), před které uvedete toto dvojčíslí podle druhu určení platby.

		VS
Dary	Dary, desátky	11
	dary různé (po předchozí dohodě)	12
	dary mládež	13
	dary alfa	14
	dary Ukrajina	15
	dary Awana klub	16
	dary pro potřebné	17
	Dary NOE – příprava a propagace stavby budovy NOE	18
	Dary NOE – příspěvky zřizovatele	19
CTS	vratná kauce CTS	2
Mládež	English Camp	3
	další akce mládeže (po předchozí dohodě)	31,32...
Sbor	Relax 50+	50
	Rodinný EC	51
	další akce sboru (po předchozí dohodě)	52,53...
Awana	Klub Awana	60
	tábor Awany	61

Sborový list. Vychází jako občasník sboru Církve bratrské v Pardubicích.

Všechny připomínky, podněty a nápady či modlitební předměty adresujte prosím redakci Sborového listu.

Martin Tabačan tabycz@gmail.com

Dagmar Kalvachová-Polabinská dagmar.kalvachova@seznam.cz

Uzávěrka příštího čísla listopad **2018**.

Náklady na vydání tohoto čísla činí asi 15 Kč.

**Církev bratrská- Archa
Pardubice**
Lonkova 512
530 09 Pardubice

pardubice@cb.cz
www.cb.cz/pardubice

Kazatel

Martin Tabačan
tel. 774 134 301
tabycz@gmail.com

Vikář

Jan Macek
tel. 735 166 425
jan.macek@cb.cz

Starší sboru Pardubice

Radomír Kalenský
tel. 606 788 791
radomir.kalensky@tiscali.cz

Marek Kalvach
tel. 736 466 891
marek.kalvach@seznam.cz

Dagmar Kalvachová Pol.
tel. 736 658 176
dagmar.kalvachova@seznam.cz

Petr Kotas, místopředseda
tel. 602 309 227
f.trade@email.cz

Jakub Řehák
tel. 775 322 268
rehak.jakub@gmail.com

st. pověřen péčí o Kvasín:
Petr Kotas
tel. 602 309 227
f.trade@email.cz